

DPH – Modul eLearning 12

POVINNOSTI

Poznatky z kurzu

Toto je užitočné zhrnutie najdôležitejších informácií z kurzu.

Tento e-learningový kurz vychádza z právnych predpisov EÚ v oblasti DPH v platnom znení od 01.01.2020 (smernica Rady o spoločnom systéme DPH, smernica Rady o pravidlách pre vrátenie DPH a vykonávacie nariadenie Rady o spoločnom systéme DPH).

Tento modul je súčasťou rozsiahlejšieho kurzu o DPH a pozostáva z týchto častí:

- Úvod
- Územie
- Zdaniteľná osoba
- Transakcie
- Miesto zdaniteľnej transakcie
- Digitálne služby a zjednodušený režim jednotného kontaktného miesta (MOSS)
- Zdaniteľná udalosť a základ dane
- Sadzby
- Oslobodenie od dane
- Právo na odpočítanie dane
- Vrátenie dane
- **Povinnosti**

Tento kurz sa zameriava na **zákonné povinnosti** ustanovené smernicou o spoločnom systéme DPH. Týkajú sa **zdaniteľných aj nezdaniteľných osôb**.

Dozviete sa tiež viac o Systéme výmeny informácií o DPH, ktorý umožňuje členským štátom spolupracovať a mať kontrolu nad DPH v celej EÚ.

1. Ciele vzdelávania

Na konci školenia budete vedieť:

- čo musíte urobiť, aby ste v oblasti DPH konali z právneho hľadiska správne;
- aký je význam Systému výmeny informácií o dani z pridanej hodnoty na jednotnom trhu (**VIIES**);
- aké sú povinnosti zdaniteľných osôb a niektorých nezdaniteľných osôb, ktoré je potrebné dodržiavať:

- platobná povinnosť,
- vymenovanie daňového zástupcu,
- spôsoby platby,
- identifikácia,
- fakturácia,
- vedenie účtovníctva,
- daňové priznanie,
- súhrnné výkazy.

2. Zdaniteľná osoba a osoba povinná platiť daň

Za normálnych okolností je **osobou povinnou platiť DPH** zdaniteľná osoba, **ktorá vykonáva zdaniteľnú transakciu.**

Niekedy zdaniteľná **osoba** alebo iné osoby, napríklad nezdaniteľná právnická osoba identifikovaná na účely DPH, **ktorej sa dodáva tovar alebo poskytuje služba, bude povinná platiť daň.**

S cieľom určiť, kto je povinný platiť daň, sa **zdaniteľná osoba** považuje za **osobu neusadenú v danom členskom štáte**, keď uskutočňuje zdaniteľné dodanie tovaru alebo poskytovanie služieb na území členského štátu, v ktorom nemá sídlo alebo má len stálu prevádzkareň, ktorá nezasahuje do dodania tovaru alebo poskytnutia služby.

Niekedy je daň povinný odvieť odberateľ transakcie.

Príklad: ak dodávateľ **nie je usadený v štáte, kde sa koná dodanie, odberateľ** môže mať **povinnosť platiť daň** namiesto neho.

Medzi zdaniteľnými osobami a osobami povinnými platiť daň je rozdiel. Musí to byť presne vymedzené, aby v prípade, že platba DPH je nesprávna, oneskorená alebo vôbec nezaplatená, daňové orgány vedeli, od koho možno požadovať nutnú nápravu.

Zdaniteľná osoba, ktorej sa dodáva tovar alebo poskytuje služba, **je povinná platiť DPH, keď jej neusadená** zdaniteľná osoba **dodáva zemný plyn alebo elektrickú energiu.**

Vo všeobecnosti platí to isté, ak dodávateľ poskytuje služby zdaniteľnej osobe v inom členskom štáte.

V každom prípade si odberateľ môže **vybrať**, či bude niesť zodpovednosť za platbu DPH, ak je dodávateľom neusadená zdaniteľná osoba. To isté platí v prípade, keď sa transakcie, ako sú poskytovanie stavebných prác, dodanie šrotu atď., uskutočňujú pre zdaniteľnú osobu alebo v niektorých prípadoch pre nezdaniteľný subjekt, ktorý sa spravuje verejným právom (články 192a – 205).

3. Daňový zástupca

Daňový zástupca je zodpovedný za vybavovanie povinností namiesto povinnej osoby, ktoré zahŕňajú povinnosť platiť DPH daňovým orgánom. Je možné, že bude **potrebné mať daňového zástupcu**, ak osoba, ktorá je povinná platiť daň, **nie je usadená** v členskom štáte, v ktorom je splatná DPH.

Ak je osoba povinná platiť DPH usadená v členskom štáte, v ktorom je daň splatná, **nie je potrebný daňový zástupca**. To sa však nevzťahuje na **dovoz tovaru**, v súvislosti s ktorým **môže byť povinné, aby bol vymenovaný daňový zástupca** (pokiaľ neexistuje dohoda o vzájomnej pomoci).

Osoba povinná platiť daň – usadená v EÚ:

Vymenovanie daňového zástupcu **je voliteľné**, ak je osoba povinná platiť DPH usadená niekde v EÚ. Daňový zástupca je voliteľnou možnosťou aj v prípade, ak je povinná osoba usadená v krajine **mimo EÚ**, s ktorou existuje **dohoda o vzájomnej pomoci**.

Osoba povinná platiť daň – neusadená v EÚ:

Vymenovanie daňového zástupcu môže byť **povinné**, ak osoba povinná platiť DPH je usadená v krajine mimo EÚ, s ktorou neexistuje žiadna dohoda o vzájomnej pomoci. To isté platí aj v prípade dovozu tovaru.

Osoba povinná platiť daň – povinnosť ustanovená členským štátom:

Každý členský štát **sa rozhodne, či bude alebo nebude** vyžadovať vymenovanie daňového zástupcu. Ak tak urobí, osoba povinná platiť daň je povinná vymenovať takéhoto zástupcu.

4. Povinnosti zdaniteľných osôb

Úhrada DPH, ktorá sa odvádza, nie je jedinou povinnosťou.

Zdaniteľné osoby, **dokonca aj keď nie sú osobami povinnými platiť daň**, musia splniť **niekoľko ďalších povinností**. Členské štáty majú právomoc vypracovať konkrétne administratívne pravidlá.

Najdôležitejšie povinnosti uvedené v smernici o spoločnom systéme DPH:

Daňová povinnosť: Každá zdaniteľná osoba, ktorá vykonáva zdaniteľné dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb, **je povinná platiť DPH** daňovým orgánom. Existujú však prípady, keď sa táto povinnosť prenesie na odberateľa.

Úhrada DPH: Každá zdaniteľná osoba povinná platiť daň **je povinná uhradiť čistú sumu DPH** pri podávaní daňového priznania k DPH. Úhrada DPH pri dovoze môže byť pre osobu povinnú platiť daň splatná už v čase dovozu.

Identifikácia: Zdaniteľná osoba musí **oznámiť začatie, zmenu alebo ukončenie podnikateľskej činnosti** ako zdaniteľnej osoby. Členské štáty pridelia každej zdaniteľnej osobe individuálne identifikačné číslo DPH.

Za určitých okolností sa však členské štáty môžu rozhodnúť neprideliť také číslo určitým zdaniteľným osobám.

Fakturácia: Každá zdaniteľná osoba musí zabezpečiť, aby za dodanie tovaru a poskytnutie služieb bola **vystavená faktúra** v súlade s podmienkami uvedenými v smernici o spoločnom systéme DPH. Táto faktúra môže byť papierová alebo elektronická. V prípadoch, keď existuje povinnosť vystaviť faktúru, zdaniteľné osoby musia na tejto faktúre **uviesť údaje** uvedené v smernici o spoločnom systéme DPH.

Vedenie účtovníctva: Každá zdaniteľná osoba musí **viest' účtovníctvo dost' podrobné na to, aby mohla byť uplatnená DPH**, a aby toto uplatnenie mohlo byť skontrolované daňovými orgánmi. Každá zdaniteľná osoba musí viesť evidenciu určitých tovarov odoslaných alebo prepravených do iných členských štátov.

Každá zdaniteľná osoba musí uchovávať vystavené a prijaté faktúry.

Daňové priznanie: Každá zdaniteľná osoba musí podať daňové priznanie k DPH, v ktorom uvedie všetky **údaje potrebné** na výpočet dane, ktorá sa má odviesť, vrátane odpočítania dane, ktoré je potrebné uplatniť, pokiaľ je to nutné na stanovenie základu dane:

- **celková hodnota** transakcií,
- **odpočítanie dane,**
- hodnota **každej transakcie oslobodenej od dane.**

Daňové priznanie k DPH sa musí podať v určitých lehotách stanovených členskými štátmi.

Súhrnné výkazy: každá zdaniteľná osoba podáva **za každý kalendárny mesiac alebo štvrt'rok súhrnný výkaz, v ktorom sú uvedení nadobúdatelia v iných členských štátoch**, ktorým zdaniteľná osoba dodala tovar oslobodený od DPH alebo poskytla služby, za ktoré je príjemca podľa článku 196 povinný platiť daň. V súhrnnom výkaze sa musia uviesť aj špecifické informácie.

Spolupráca medzi členskými štátmi: Systém výmeny informácií o DPH (**VIES**). **Medzi členskými štátmi existuje povinnosť spolupráce.** EÚ zaviedla systém, prostredníctvom ktorého si členské štáty **vymieňajú informácie**, ktoré zbierajú od svojich zdaniteľných osôb. Správne orgány členských štátov majú prístup k informáciám o cezhraničných transakciách EÚ v súvislosti s tovarom a službami, za ktoré je príjemca podľa článku 196 povinný platiť daň. Každá zdaniteľná osoba má tiež prístup k niektorým funkciám systému na overenie identifikačného čísla DPH svojich zákazníkov. Tento systém umožňuje členským štátom spolupracovať a kontrolovať DPH v celej EÚ.

Prístup k e-learningovým kurzom, ktoré nepodliehajú obmedzeniam, je možný cez webovú lokalitu EUROPA: https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/general-overview_en.

Nezabudnite, že toto je stručné a užitočné zhrnutie najdôležitejších informácií z kurzu. Za autentické sa považujú iba právne predpisy Európskej únie uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie. Komisia nenesie za školenie žiadnu zodpovednosť.